

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
 Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JOZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 278

Rákóczy harangja.

Rákóczy harangja zug-bug a toronyban,
 Mintha gróf Bercsényi felelné rá nyomban.

„Vándorutat járunk, még haza sem
 érünk,
 Az a bitang fajzat már is bántja vérünk.

Valami generál, ugyan hát „vi hájszt er?“
 Eh mindegy, ha Schönauich, Caraffa vagy
 Hájszter.

Hát hiszen hazatért a magyarok atyja,
 Moccanni hogyan mersz, adta bécsi
 fattya!

Hát vigyázz, ha lábad a szívünkben
 gázol,
 A kuruc-időkből újra levizsgázol!”

Civisek! halljátok Rákóczy-harangját?
 Dörgeti Rákóczy, Bercsényi haragját!
Gáspár Imre.

A szent hamvak útja.

Rákóczy Budapesten.

Debrecen, Hajdumegye küldöttsége

— Saját tudósítónktól. —

— okt. 28.

Megérkeztek a drága hamvak. A nagyságos fejedelem és ő bujdosó társainak földi porsátorát immáron szívébe fogadta Rákóczy nemzete. Ünneplő fény, tündöklő ragyogás, királyi pompa fogadta a poraikban hazatérő hőseket. Egy nemzet halálainak reszket a csillagkárpicos eget felé, hogy a népek istene visszaadta őket nekünk. A halottaikban is bálványozottakat. A magyar szabadság félisteneit. Menyekbe csapó lánggal gyulad föl a hazaszeretet tüze a szívekben, s amerre magyar ember küzd, munkát, verejtékezik ezen a földön, ünneplé szentelte meg ezt a napot, a magyar kalendárium husvétját minden . . .

A főváros imponzáns méretű ünnepségeiről a következő távirati értesüléseink adnak számot:

A különvonatok érkezése.

A pályaudvaron még tartott a gyülekezés, amikor megérkezett az első különvonat. Hét órakor robog be a pályaudvarra. Ez a vonat hozta a képviselőknél kívül Fülepp Kálmán főpolgármestert, Vaszilierios János tanácsnokot, Firczak Gyula püspököt, Dárday Sándor tszázszéki elnököt és több főrendet. A második különvonat 7 óra 20 perckor ért a fővárosba. Ezen érkezett a képviselőknél kívül Berzeviczy Albert a Tudományos Akadémia elnöke, Zsilinszky Mihály titkos tanácsos a pesti evangélikus egyházkerület főgondnoka, Scholez Gusztáv evangélikus püs-

pök. Zdeseka Pála evang. püspök és Hosszu Venczel lugosi gör. kath. püspök. A harmadik vonat 7 óra 50 perckor robogott be. Ezen jöttek meg a képviselőknél kívül Ajtbay K. Sándor a tudomány egyetem, K. Jónás Ödön a műegyetem rektorai. A külön vonatokban érkezettek elvegyülnek a fényes gyülekezetre s a vonatot nyomban kitolatják a pályaudvarból. Azokat, akik az imént érkeztek nyomban körülölelik s ők megilletődötten beszélnek el a fejedelem fogadtatásának a részleteit s itt ott meg-meg csillan egy-egy köny is a szemekben.

Majd jönnek a katolikus püspök, élükön Prohászka Oszkár és Bogisich Mihály püspökökkel; utánuk jönnek Lollok Lénárd, Gillesk, Jordán Károly, Ferenczy, Mitasó, Kiss Ev. Janos kanonokok, mindannyian karságban, lila gallérral, a mely fölött nagy arany keresztjüket viselik. A főpapok mögött haladnak a fővárosi plébánosok plébánosai és káplánjai, majd a szeminárium papjai, a piarista tanári kar tagjai, ezek is mindannyian karingban, majd a szerzetesek; a ferenczrendiek, a szent Domokos rendiek, a kapucinusok, kapisztránusok, az irgalmasok és a többiek is mind-mind különböző színű ruhákban. Mindenki ott van kijelölt helyén, csak egy-egy fogad gördül még a pályaház elé s aztán nem eresztenek már senkit a kordonokon által.

Az ötös bizottság külön vonata nyolc óra tizenkét perckor érkezik be a pályaudvarba s a kocsikerekek dübörgését elfojtja a tömeg éljenzése. Fokozódik az éljenzés amikor a küldöttek megjelennek peronon; sokan a kalapjaikat lengetik feléjük. Legelsőnek Thaly Kálmán szállt ki, akinek jószágos arcán a reneteg fáradozás nem hagyott nyomot mint a többi. Fraknoi Vilmos püspök, Forster Gyula báró. Fhulóczy Lajos és Török Aurél.

A belseje villamos fényben uszik s s díszes emelvényeken bibortakarókkal borítva ott vannak a nemzeti hőseknek drága művü rézkoporsói. Rákóczy koporsóján a fejedelem korona, a buzogány és a kard. Mindenki áhitattal tekint a koporsókra s nézik-nézik könyes szemekkel, kalppal. Majd mintegy varázsszóra fölhangzik az óriás tömeg ajkain a Szózat s a pályaház minden zugát betölti az ének:

Hazának rendületlenül
 Légy híve oh magyar . . .

Az ének a csarnokból kihalszik az utcára is a hol meghajlanak a lobogók s az emberek leveszik kalapjaikat. Mikor az utolsó akkord is elhangzott. Bárcy István a székes főváros polgármester elmondotta beszédét, melyet többször szakított félbe a helyeslés végeztével pedig kitört a lelkes éljenzést.

Az indulás.

Most azok, a kiket koporsó vivőknek kijelöltek, előrejöttek s az entreprise négy huszárja kiemelné a hamvakat a ravalos lavcitról, átadta nekik. Az első a fejedelemnek, II. Rákóczy Ferencnek koporsója, a melyet Bárcy István polgármester, Vaszilievits János alpolgármester és Luny György tanácsnok viszik ki a háló t. s hintóra. Hogy a koporsóval előre haladnak, mindenki mely meghajlással köszönti a fejedelemet, s odakünn a zászlókat háromszor meghajtják tiszteletére. Szemben a kijáróval emelt do-

bagón az országos dalárda Dóts karmester vezetésével rákezd a szózatra, s velük énekelnek az emberek is. A hintó a kapu előtt áll. Hat fehér mén van eléje fogva.

Miután a drága hamvakat mind kikisérték a ravatalos kocsikra megindult a menet. A menetet fekete ménen, fekete díszmagyarban, mely pazar aransujtásokkal volt díszítve Hadik János gróf belügyi államtitkár nyitotta meg. Lovát két díszruhás csatlós vezette. Utána világoskék kurucruhás harsonások nyitották meg, a menetet akik közül kettő fehér, 2 fekete paripán ült. Vállaikról párduez, illetve farkaskacagány lengett.

Debrecen Hajdumegye küldöttségei.

Azután a megyék küldöttségei vonulnak fel. Díszesebbnél díszesebb díszmagyarok kápráztatták a nézők szeméit. Felérhetetlenül imponzáns és ékes volt a menet része. A régi kuruc idők ujultak meg szeméink előtt. Dsliás kurucok, labancverő hősek hadbamenő serege ez. Felgyújtja szívünket a látvány. Itt jönnek Debrecen küldöttei: Párduezkacagányos hősek. A kéksárga lobogót büszkén lebbenti meg a szél. A fényes napsugár ragyogva törik meg a lovasok ezüstbuzogányán. Kék atilla, világos sárga nadrág és párduez bőrs kucsma öltöztük. Folyton vonulnak. Szemeik káprázik a fegyverek csillogásától, az ezernyi színtől.

Minden megye itt van. Szép volt minden megye küldöttségének öltözete. Eredeti, magyaros volt Hajdumegye küldöttsége, a vezető főispán fekete ménjét két csatlós vezette, kiknek vállain díszes kivarovott magyar szűrők heverték ponyvokán. Debrecen városának medvebőrös kacagányu küldöttei és Komárom városának egyszerű földmives ruhába öltözött emberei nagyom tetszetek.

A bevonulás.

Bánatos kuruc nóták melódiai jutnak el hozzánk. Az Opera zenekara jön. A zenészek sötétzöld füveget, ugyanily színű dolmányos, kék-piros nadrágot és sárga eszímát hordtak.

Mikor már szemünket kifárasztotta a pompa, a csillogás, jön a tulajdonképeni gyászménet. Előbb egy feketébe öltözött lovas fekete gyászlobogót visz, melynek egyik oldalán a Boldogságos Szűz-képe, a másikon Rákóczy címere volt.

Utánna fekete bársony terítővel letakart paripán lovagi vaspáncél jött, kezében buzogánnyal. A nap vakítóan megtört sugaraitól nem láthatni tisztán, ki öltölte a páncélt magára?

A ló lovagi díszrel ellátot fékjét két fekete díszruhás csatlós tartotta.

A nemes apródok jönnek Rákóczy korabeli piros kék apródi öltözetben. Az első piros bársonypárnán aranyozott tollas sisakot hoz. Mellette két farkasbőrös kacagányos testőr halad. A második lefordított hegyű pallost visz, két testőr kíséretében. A harmadik piros bársony párnán arany lovagi sarkantyut és vezéri botot visz. Utánna két testőr megy. A negyedik apród bársonypárnán a spanyol aranygyapjas rendet viszi, őt is két farkasbőr kacagányos testőr kíséri.

Most lovasnélküli fekete bársonylepellel, melyet Rákóczy aranyhimnész címere díszítenek. A ló pazar ékítésű fékjét két apród tartja, míg a bársonylepel földseprő uszályát két nemesapród viszi. Rákóczy tópett zászló lengett a légben. Elöl két apród

piros-kék szalagokkal díszített pálmaágakhoz. Utánuk a Rákóczy megyékből kiválogatott lovasok hozzák a tépett lobogókat.

Most a római katolikus papság jön. Papi ornátusban léptetnek el az egyháziak. Utánuk háromtülruhás lámpavivő lovas jön.

Most, megdobban mindenkinek a szive. A hitattal kalaplevéve néz mindenki a díszes gyászhintóra, mely a nagy fejedelem hamvait hozza.

Ez első díszme, melyet hat fehér ló húz, Rákóczy Ferenc, Zrínyi Ilona és Rákóczy József koporsóit hozza. A pompás díszrel ékesített lovak kantárjait két két csatlós fogja, míg a lovak nyergében három díszruhás lovász ül. A biborszínű, gazdagon aranyozott gyászhintó oldalán legkivül Rákóczy korabeli piros kék ruhás fátylavivő gránátosok haladnak. A második sort a nemes apródok Rákóczy színeibe öltözött és Rákóczy címerét hordó pajzsot viselő tagjai képezik.

A harmadik sorban magyar díszruhás hajdúk haladnak kivont karddal. A koporsót borító piros bársony takarók, mely Rákóczy címerével van ékesítve, s a mely a nyitott kocsiból a Rákóczy megyék főispánjai tartják. A kocsin a piros szín dominál.

Azután nagy fejedelmi hintó közeleg. Thökölyt hozzák. Elöl díszes magyarban egy lovas jön gyászhintóval, melyen Thököly címere látható. Utánna két lovas hoz díszes lámpát. Majd az evangélikus egyház világi küldöttei és papjai. Szintugy a református lelkészség jön.

Hat fekete lilaszerszámmal díszített, ló által vonva jön Thököly hamvait hozó díszhintó, melynek tejein ezüstös fejedelmi korona, kék piros tollbokréta díszlenek. A lovak kantárját két-két áruhás csatlós fogja, míg a lovak nyergében három lovász ül.

A díszhintó után jön az ötös bizottság Thaly Kálmánnal élén. Utánuk Wekerle Sándor dr. miniszterelnök vezetésével az összes miniszterek, a főrendiház és a képviselőház díszmagyarba öltözött tagjai jöttek. Majd az állami főméltóságok, hatóságok és intézetek képviselői jönnek. Most vonulnak fel a törvényhatóságok díszruhás küldöttei, akik után az ország minden részéből jövő küldöttségek hosszú menetben kísérik a hamvakat.

Mikor a menet a Deák-térre ért, az itt elkelyezett főiskolai dalárda a „Hymnusz“-t énekelte el. A menetből a Thököly-hamvakat vivő kocsi kivált s a templom elé ment, a melynek lépcsőin az evangélikus egyház lelkeszei fogadták. A rézkoporsót az entreprize emberei emelték le a gyászkoocsiról, aiktól az egyház ama világi férfiai, akik a keleti pályaudvarnál is vitték a koporsót, vállakra vetették és bevitték a templomba.

A menet megállás nélkül ment tovább a Szent István Bazilika felé a Váci-köruton át.

A Szent István bazilikában.

A hatalmas gyászmenet pont fél tizenegyre ért a Szent István bazilika elé, mely gyönyörű díszítésével és a környékét elfoglaló óriási közönséggel impozáns látványt nyújtott.

A főlépcső fokain két oldalt a Zrínyi Ilonát köszöntő százas bizottság előkelő hölgyei foglaltak helyet elnökökkel, Batthyány Lajos grófné szül. Andrássy Ilona grófnéval. A templom bejárata előtt állott Széchényi Béla gróf koronaőr, majd Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter, aki a menetből kiválva, kocsin érkezett a bazilikához.

Amint a menet megállott, az összes bandaristák leszállottak lovaikról. A nagy számban megjelent papság a bejárat elé vonult, hogy ünnepélyesen fogadja a szent hamvakat. A gyászhintóról először a II. Rákóczy Ferenc fejedelem rézkoporsóját emelték le, majd a Zrínyi Ilona tetemeit, magába záró koporsót, amelyre Batthyány Lajos grófné helyezte a magyar hölgyek pompás koszorúját. A babérlevelekből font és arany zsinórral átkötött koszoru vörös és fehér szegfűvel van díszítve s így nemzeti színekben pompázik.

A hat koporsót a kijelölt országgyűlési képviselők, alispánok, megyei és városi küldöttek vitték föl a papság sorfala közt a bazilikába, ahol a kupola alatt felállított mű-

vészi ravatalra helyezték. Legfelül Rákóczy koporsója jutott, amelyre rátették a karmelines bíbor takarót a fejedelem jelvényeit, a koronát, jogot, kardot és a gyapjas rendet. Elül letették a Zrínyi Ilona koporsóját a hölgyek koszorújával. Jobbra Beresényi és Sibirik, balra a Rákóczy József és Eszterházy koporsói jutottak. Csakhamar megalakult a díszőrség a képviselőház tagjaiból s kivont karddal, díszmagyarban elfoglalták helyeiket Hentaller Lajos, Gál Sándor, Pogány Lajos, Szemere Huba, Balogh Mihály és László László, Zrínyi Ilona koporsója elé Teleki Tibor és Zichy Jakab gróf állottak régi kuruc zászlókkal s két nemes apróddal, a Zichy gróf fiaival. A ravatal mellé állították a Rákóczy korából fennmaradt 12 régi zászlót. A bevonulás és elhelyezkedés folytonos harangzás között történt.

A bazilikában elhelyezkedtek az ünnepség összes résztvevői s a hatalmas templom belseje a fejedelmi pompával és a díszgyenruhák tarka tömegével káprázatos képet nyújtott. A főoltár előtt a szentélyben foglaltak helyet Wekerle Sándor miniszterelnök, Kossuth Ferenc, Andrássy Gyula gróf, Jekelfalussy Lajos, Apponyi Albert gróf, Darányi Ignác, Polónyi Géza és Josipovich Géza miniszterek, Jusch Gyula a képviselőház, Dessewffy Aurél gróf a főrendiház elnöke, Pejacsevich Tivadar gróf horvát bán, Nákó Sándor gróf a fiemei kormányzó, Fülepp Kálmán főpolgármester, továbbá a nemzeti hősök tetemeit hazahozó országos bizottság tagjai Thaly Kálmán orsz. képviselő, Forster Gyula báró főrendiházi tag, Fraknói Vilmos püspök, Thallóczy Lajos min. orsz. rák. főnök és Pónori Török egye. emi. tanár. A többi nobiliasok a főhelyen foglaltak helyet. A p. dokban a hölgybizottság tagjai, továbbá a főpapok ültek.

Az elhelyezkedés után pár perccel 11 óra előtt az istentiszteletet tartó papság a bejárat elé vonult és ott fogadta a pontifikáló főpapot, dr. Samassa József egri bíboros érseket, aki az „Eccae sacerdos magnus“ hangjai mellett vonult be a templomba és egyenesen a főoltárhoz ment és a „Te Deum“-et intonálta. „Te Deum“ után megkezdődött az ünnepi szentmise, amelynél a bíboros főpapnak Prohászka Ottokár székesfejérvári és Szemere Ferenc egri püspökök segédkeztek. Arkludiakonius volt Bogisich Mihály c. püspök, diakonus Robitsek Ferenc ceremoniarus Glattfelder Gyula, segédkezők Berger Márk és Csárszky György primási udvari papok, Krizzton Endre egri udvari pap, Kovács Kálmán lipótvárosi plébános, Vezér Lajos, Zatkovics Béla és Ortovay Rezső lipótvárosi káplánok.

Az istentisztelet egy óránál tovább tartott és a kóruson 120 tagból álló ének és zenekar működött közre Sztójanevics Jenő karnagy vezetése alatt. Előadásra került dr. Demény Dezső E-moll nagy mészéje, Káldy Gyula Te Deum ja, Sztójanevics Jenő „Eccae sacerdos magnus“ a s. „A hol vagy magyarok tündöklő csillaga“ és „Boldog asszony anyánk“ régi magyar egyházi ének Bogosich Lúrátaiban. A magánrészeket Stark Ludovika, Rédy Béla, Marchard János és Horváth dr. János énekelte. Az ünnepi istentisztelet a „Hymnusz“ hangjaival déli negyed egy órakor ért véget s megkezdődött az ünnepi résztvevők elvonulása, illetőleg a deákteri templomhoz való zárandóklat.

A kivoulás után meggyiltak a bazilika kapui a kegyeletes nagy közönség számára, mely ezer és ezer főnyi tömegekben vonult a szentegyházba, hogy imádkozzék a nagy fejedelem koporsójánál. Budapest egész népe megjelent a szent hamvak előtt s a zárandóklat délután négy órakor ért véget, a mikor a bazilikát a közönség elül elzárták.

Az ev. ref. templomban.

Ezután a Deák-téri evangélikus templomba vonult a közönség, ahol Scholz Gusztáv ev. püspök mondott gyászistentiszteletet Thököly emlékéért. A kormány tagjai teljes számmal jelen voltak.

Délután 4 órától kezdve a ravatalokat óriási közönség látogatta meg. A koszorukat

is szakadatlanul hordták. A koporsókat virágözön borította.

A hamvak elszállítása.

A szent hamvaknak a keleti pályaudvaron való kiállítását délután 5 órakor történnik meg ugyanazon a kocsikon, amelyeken beszállítás történt. A hamvakat egy öt tagú bizottság kíséri ki a pályaudvarra és most már ez a bizottság vezetője Zichy Jenő gróf, tagjai Csernok János és Czobor László orsz. képviselők, Bomy Béla és Szendrey János az országos bizottság tagjai. A hamvakat a keleti pályaudvaron ez a bizottság őrzi 7 óra 50 percig, amikor a hamvakat ugyanazon a diezkoocsin, amelyen a fővárosba hozták, elszállítják Kassára, illetve Kézsmárkra.

NAPI HIREK.

Rákóczy ünneplése Debreczenben.

— október 28.

Városszerte bármerre járunk, mindenütt lelkes ünneplésekkel találkozunk. Testületek, tanintézetek, egyesületek, mind mind méltó módon rójják le halájukat a hazatérő nemzeti hősök iránt.

A mai ünnepségekről a következőkben adunk számot:

Rákóczy harangja is zugott-bugott, megrezgettve a verőfényes őszi levegőt. Felséges szava egyesülve a többi harangok zugásával ma délben féltizenkettőtől tizenkettőig hirdették a nagy fejedelem hazatértét. Délután pedig a róm. katolikus templom harangjai kondultak meg, zengve az szerszavu halleluját.

A Kossuth dalkör szépen sikerült Rákóczy ünnepély rendezett tegnap este. A gyönyörű és nagyhatású megnyitó beszéd után Rákóczy és Beresényi emlékeztetének lelkesítő hangja hangzottak fel a dalegylet tagjainak ajkairól. Igen szép szavalt is volt. A műsor többi számát szintén a dalkör adta elő, amelyeket többször megismételték a jelen voltak. Az ünnepély a Hymnusz elénekelésével végződött.

A zsidó polgári iskola a hitközség nagy tanácstermében tartotta ünnepélyen. Az ünnep fénypontja dr. Kardos Albert igazgató nagy hatást mellett költői lendülettel előadott Bujdosók emlékezete című beszéde volt. Idegen szépek voltak az iskolai énekkar énekszámai és Freund Erzsébet által szavalt Farkas Imre „Rákóczy indulója“.

Az iparos tanulók II. Rákóczy Ferenc arcképnél. A helybeli iparos tanonciskola növendékei tegnap, vasárnap délelőtt, és délután kétesoportban tanárjaik vezetése alatt elzarándokoltak a város közgyűlési termében levő II. Rákóczy Ferenc arcképhez, leróni kegyeletünk adóját. A délelőtti csoport előtt Csurka István, a délutáni előtt Pogány Ármin rajztanár urak esetenltek a mai nap történelmi nagy jelentőségét. Majd az ifjuság a „Szózat“ eléneklése után a legmélyebb maghatottsággal vonult el a nagy fejedelem arcképe előtt, folyton éltetve a hazát.

* **Halálozás.** Jelentettük néhány hónappal ezelőtt Sporny Gyula, volt debreceni vendéglős halálát. A szomorú hír akkor nem bizonyult valóznak, ám Sporny nem sokáig élte túl a korai nekrologot, mert — amint családja táviratilag jelenti tegnap, Kispesten elhunyt szívvelhűdében. Béke poraira!

* **A depr. kereskedő ifjak társulatának dalköre** a hó 3-án, szombaton az Arany Bika szálloda dísztermében Munkácsy János

hegedűművész, Bay László a debreceni színház baritonistája, dr Rédey Rázsó és dr Kérészy Árpád urak közreműködésével zártkörű hangversenyt rendez. Pályajegy 10 korona. Ülőhely 2 korona. Állóhely 1 kor. Felülfizetéseket köszönettel veszünk és hirtelint nyugtáznak. Kezdeté este 9 órakor.

* Az ölmosbot és a rendőr-kard.
Vasárnap délután 1 órakor a Hatvan-utcai „Szép juhásznéhoz” címzett vendéglő tulajdonosa kétségbeesetten jelentette Nagy Lajos 3 sz. rendőrnek, hogy a vendéglőjében nagy verekedés van és ő képtelen őket megfékezni. A rendőr bement az ivóba ahol javában kocogtatták már egymás fejét. Miután felszólítására nem engedelmességek, a rendőr segítségért sipolt. Eközben a verekedők, miután a kocsmában miudant összezúzták, kihúzódtak az utcára. A rendőr ismét közbelépett, de ekkor Rác Lajos nevű napszámos ölmosbotjával nagyot ütött a kezére. A rendőr is kardot rántott erre és akkorát buzott Rác fejére, hogy a kardja is eltört bele. A kemény fejű Rác erre megfutott, míg a többi verekedőt, Urbán György kocsiát, Varga Lajos napszámost, Metkó József munkást, Urbán János napszámost összefogdoszták a segítségül jött rendőrök. Rác Lajost nyomozzák.

* Összeesett az utcán. A mentőknek tegnap ismét dolguk akadt. Nyíratovszky István huszonhét éves festősegédét délelőt a Simonffy utcai bérház előtt régi szivabaja elővette. A kórházba szállították.

* Megrendítő szerencsétlenség. Annak idején hírt adtunk arról a szerencsétlenségről, mely Bőszörményben egy gyenge elméjű ifjával történt, Sívágó Imre 17 éves fia mintegy négy hónappal ezelőt nagy fokú elmezavarásban az égő gyorsfűzőt magára rántotta. A lángok ruhájába kaptak és a boldogtalan mellén súlyos egészű sebeket szenvedett. Az orvosi tudomány nem tudott rajta segíteni és meghalt hosszú kínlás után. A szerencsétlenség történetkor a vizsgálóbírósgot nem értesítették, így az csupán most, — miután a haláleset kaposán a szerencsétlenséget is tudatták — indította meg a vizsgálatot, hogy terhel-e valakit a felelősség a borzalmas esetért. Megjegyezzük, hogy a szerencsétlen ifju nem a hírhedt rablógyilkos Sívágókék családjába tartozik, hanem egy hasonnevű, szintén Bőszörményben lakó intelligens család sarja.

* Az Arany Bika kávéházban minden este előadások.

Gyilkosság Mikepércsen.

Agyonütött gazdálkodó.

— Saját tudósítónktól! —

— október 28.

Borzalmas szenzációja van a közeli Mikepércsnek. Már virradóra a falu végén elhúzódó, egyik kocsamához közeledő árokban egy iriózatos módon összevert embert találtak, vérbefagyva. Nyomban jelentést tettek a csendőrségnek, mely széles körű nyomozást indított a titokzatos véres eset kiderítésére.

Legelőször személyazonosságát állapították meg. A szerencsétlen tragikus véget ért ember Kovács Sándor 55 éves mikepércsi lakos, ott van háza és földje is.

Családja vallomása szerint tegnap többmagával elment az egyik faluvégi kocsmába, a Rózsásba. A kocsmában jóval fél utánig ittak. Eleintén csendesen, de később nalami csekélységért erősen összeveszték. Tettlegességre azonban nem került a sor, hanem a kocsmából nagy fenyegetések közben eltávoztak.

Ezt követőleg történt a gyilkosság. De hogy veszekedésül kifolyólag történt volna, vagy pedig valamely más természetű büntény forog-e fenn — azt meg egyelőre homály fedi.

Igen valószínű, hogy azok követték el a szörnyű tettet, a kik Kovácsosai megelőző estén összekülönböztek. Súlyos gyanúkok alapján már le is tartóztatott a csendőrség egy mikepércsi lakost, de ez merőben tagad mindent és társait semmi szín alatt nem akarja megnevezni.

Igen súlyos bizonyítékok szólnak pedig ellenük. A szerencsétlen ember teste tele van botlításoktól származó zúzódásoktól, azonkívül mintegy hét helyen van beverve, ami azt bizonyítja, hogy a gyilkosság több ember műve.

A holnapi nap folyamán a debreceni vizsgálóbírósg is ki fog sétálni a vizsgálat hatékonyabb megejtése végett.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Okt. 29. Hétfőn „Kuruc fufang”. Rákóczi ünnepély második napja.

Okt. 30. Keddén Rákóczi ünnepély harmadik napja.

Okt. 31. Szerdán „Bolond”, operette.

Nov. 1. Csütörtökön „Lear király”, szomorú játék.

Nov. 2. Pénteken „Koldus gróf”, operette.

Nov. 3. Szombaton „Rabló”, vigjáték (ujdonság.)

Nov. 4. Vasárnap d. u. „Smolen Tóni”, énekes bohózat.

Este: „Csere lányok”, operette (ujdonság.)

A Színház Rákóczi-ünnepé.

— okt. 28.

Színházunk ma kezdte meg Rákóczi-estéinek sorozatát. Mind a délutáni, mind az esti előadásról szóló tudósításunk itt következik:

Első nap.

— A vasárnap d. u. előadás. —

Oly nagy számú közönség töltötte meg a színház nézőterét, hogy — az igazgatóságával élve — még egy ilyen nézőteret lehetett volna megtölteni a künörekedt közönséggel. Hogy a vasárnap délutáni, a felsőbb régiókban máskor elég nyugtalan közönség is mélyen átérezte az ünnep jelentőségét, kitűnik abból a szinte áhítatos figyelemből, mellyel az előadás egyes mozzanatait kísérték.

A Rákóczi-nyitány elhangzása után Hahnel Aranka lépett a lámpák elé s szépen lelkesen szavalta Szunyogh Barna „A Rákóczi-induló” című nagy hatású ünnepi költeményét. Szunyogh Barnát nem szükséges külön bemutatnunk a „Szabadság” közönségének. Ő a lap körül csoportosuló írói gárda egyik zseniális tagja, kinek szebbnél-szebb költeményét közöltük. Alkalmi ódája a Rákóczi-induló hatását festi egyes hatásosan megragadott mozzanatokban s így végződik:

Ó mert hiszen folyton élni kell e dalnak,
Amig szivélángja lobog a magyarnak!
Ez erősít, tüzel, ha a harcba szálltok!
Ez a ti legszentebb, legforróbb imátok!
S verjen meg titeket a hatalmas Isten.
Ha majd valamikor nem lesz szivetekben
Ez az örökélő, soha el nem muló.
Eget megostromló Rákóczi induló . . .

A gyönyörű költeményt és elszavalását szünni nem akaró taps és éljen zaj fogadta; Szunyogh Barnát és Hahnel Arankát több ízben szólították a lámpák elé.

A szavaltat Szigligeti Ede „II. Rákóczi Ferencz fogsága” című darabja kö.

vette. A szereplők az alkalomnak megfelelő lelkesedéssel végezték feladataikat. Arday Ida, Lukács Juliska, a férfiak közül Szakács Andor és Békés Gyula mesterek, Vadász Deésy Alfréd, Ternyei Lajos, Bérczy Ernő, Polgár Sándor, Arkosi Viktor, Sarkadi Vilmos és a többiek mind szépen hozzájárultak az előadás sikeréhez.

Az Esti előadás.

Fenkölt hangulat uralkodott a mai színházi estén. Intelligens, lelkes közönség töltötte meg a színházat zsufolásig. Az est rendkívül változatos programjának első száma volt — a Rákóczi-nyitány elhangzása után — a Szunyogh Barna gyönyörű ünnepi versének elszavalása; ezuttal is Hahnel Aranka adta elő nagy hatással. A költőt és a művésznőt sokat tapsolták s a lámpák elé hívták. Annak bizonyosságul, hogy az ifju költő mily kedvelt tagja társaséletünknek s mily népszerű társai közi, szép babékoszorút kapott, szalagján Rákóczi színeivel és a nemzeti színekkel, ezeken a következő fölirással „Rákóczi ifju dalnokának — Rákóczi ifjusága”.

A tapsok elhangzása után Szávay „A regélyi kis harang” című 2 felvonásos képe következett. A kitűnő költő pompásan képzelte maga elé Rákóczi bujdosását s a megkapó bucsut hangulatos szingazdag képen festette le s a megkapó érzéseket szép versekbe öntötte. A kitűnő rendezés is emelte a mű hatását, úgy szintén szereplők játéka kik közül dicséretet érdemelnek Szakács, Zilahy, Békés, Bérczy, Lukács Juliska, Hahnel Aranka, Szató Irma s b.

Szávay művének két része között került színre Zivuska Andor és Patrubány Olivér, „A rodostói nagypéntek” című ünnepi játéka. A bujdosók busongának, miközben az urtestét vivő pap és minisztráns mennek végig a színpadon s ekkor a függöny lehul, Rákóczi meghalt. Szépen szavalta Arday Ida Hungária lelkesítő verseit s a többi szereplők is szépen játszottak. A szerzők a közönség lelkes hívására több ízben megjelentek a lámpák előtt. Ezután Békés Gyula szavalta mély érzéssel Bartos Ferenc „Mikes Kelemen keserve-it”.

Szakács Andor „Lear-király”. Shakespeare tragédiája — a mint tudjuk — a Deési Alfréd betegsége folytan maradt el a múlt hétről. A darab előadása jövő csütörtökre van kitűzve. Szakács Andor, a kitűnő művész, nagy ambícióval készül a szerepre. Részt vesz az előadásban az egész személyzet.

Városi Színház.

Bérlet 25. sz. (A) Bérlet 25. sz. (A)
Ma hétfőn, 1906. október hó 29-én.

A Rákóczi ünnep II. napján.

I. Rákóczi nyitány.

II. Rákóczi hazajön, ünnepi prológ.

Szavalja: Lukács Juliska.

III.

KURUCZ FURFANG

Népszínmű, 3 felvonás.

Hirdetmény

Néhai Nedolay Mihály hagyatékában levő 6 lóerejű, jókarban levő cséplőgép garnitúra, 2 szép ház, az egyik gazdasági épületekkel ellátva, 10 hold szántóföld, gazdasági eszközök, ingóságok, szabadkézből eladatnak.

Megtekinthetők Püspökladányon, a feltételek ugyanott Nedolay Erzsébetnél, mint a kiskorúak törvényes gyámjánál megtudhatók.

1255—1906. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreceni kir. jbiróságnak V. 19472 1906. számu végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Szatmári le számitoló bank részére, Ajtay Jenő, Laskay Miklós és ifj. Józsa Sándor mártonfalvai lakosoktól 300 korona tőke, ennek 1906. évi május hó 20 napjától számitandó 6% kamatai és eddig összesen 99 kor. 34 fill. perköltség erejéig 1906. évi július hó 14-én bíróilag le és felül foglalt és 1238 koronára becsült butorok, lovak, sertések, gabona és egyéb ingóságok **1906. évi október hó 31-én délelőt 8^{1/2} órakor** kezdett veendő és Mártonfalván végrehajtást szenvedettek lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debrecen, 1906. évi szeptember hó 24-én.

Bódogh Zs.
birói kiküldött.

A perselyek az Iparbank kirakataiban láthatók.

A Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank

a takarékoságot elősegítendő

mindenkinek, ki betevőink sorába lépni hajlandó,

egy acélból készült, csinos

Takarék-gyűjtő szekrényeket

ad kölcsön, ha első betétként 5 koronát fizet be, mely összeg a betevő tulajdonát képezi és betéti könyvet kap róla és kamatozik.

A takarékgyűjtő szekrényeket

zárva kézbesítjük feleinknek és csak egyedül mi nyithatjuk ki; szükséges tehát, **hogy havonként legalább egyszer elhozzák** azt hozzánk, hogy az összegyűlt legkisebb összegeket is átvegyük és kamatoztatás végett a betétkönyvbe bejegyezhessek.

Ha csak **20 fillért** becsusztat naponta a perselybe, csodálkozni fog, hogy mily összegre nő az rövid **5 év** alatt is Tájékozással szolgáljon a következő táblázat:

	Tőke	Kamat	Összesen
20 fillér naponként 5 év alatt növekedik	365.—	37.98	402.08
40 " " " " " "	730.—	75.96	805.96
60 " " " " " "	1095.—	113.94	1208.94
80 " " " " " "	1460.—	151.92	1611.92
1 kor. " " " " " "	1825.—	189.90	2014.90
2 " " " " " "	3650.—	370.80	4029.80

Kérjen tehát ily

Takarék-perselyt

a Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Banktól.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.

Elővirág, esokrok és koszoruk a legszolidabb áruk.

Az őszi idény beálltával ajánlom dusan felszerelt élővirág üzletemet.

Különösen felhívom a n. é. közönség figyelmét kora tavaszi nyitásra legválogatottabb fajú friss:

Jácint, Tulipán és más virág hagymáimat.

Allandóan nagy választékot tartok erőteljes **Pálmák**-ból és mindennemű **disz növényekből**.

Szives megtekintésre ajánlom kertészeti telepemet, ahol is mindenkor készséggel állok rendelkezésre.

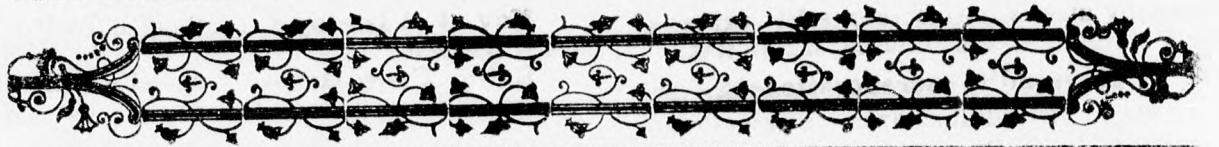
Levágott és cserepes virágokból szintén nagyválasztékot tartok, melyekből **menyaszonyi, disz és mellesokrokat**, valamint **sirkoszorukat** megrendelésre a legfinomabb izlés szerint készítik.

Helybeli, vagy vidéki megrendelések eszközölhetők a **Kossuth utcai** (Városház épület) üzletben, vagy kertészeti telepem **Ferenc Jozsef ut 6. a.** Margit fürdővel szemben.

Kiváló tisztelettel

Paczelt János

kereskedelmi és mű-kertész.

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

Legfinomabb izlés és pontos kiszolgálás.

Helyi Vidéki Unn... dara... Kere... villar... határ...

kocsi... töme...

esik... pesi... A pe... villar... zörgé... ünne... közut... alkalm...

adófiz... A ker... nemü... Kelen... ták m... és mo...

HOGY...

A... vagyur... és kiv... és aty... nagypé... földi... Az Ist... azért... ját an... tünk... volt, h... velem... H... a keser... lott. D... ötet az... nyei la... ségnek... nem m... ságra j... esoda... miközö... téld el... a level...